

with theory but with what actually happens“).

Det er ikke alene i Danmark, man finder store mangler i det statistiske materiale vedrørende kapitalmarkedet. Man kan derfor kun med tilfredshed hilse dette forsøg på at få det tilgængelige materiale gennemgået og sorteret. Et vidnesbyrd om materialets mangler har man deri, at det ikke lykkes rapportens forfatter at gennemføre statistiske sammenligninger mellem de forskellige lande. Det er således udelukket at give en mere præcis beskrivelse af de åbenbare forskelle, som findes. I kvalitativ form gives der imidlertid såvel explicit som implicit sammenligninger, således at man alligevel til slut står med et billede af kapitalmarkedet i de 8 lande.

Ud af dette billede skal blot to forhold fremhæves: For det første bliver man slået af de forskelle, der findes mellem forskellige lande. Dette er et vidnesbyrd om, at de institutionelle rammer for kapitalmarkedet vil øve en helt afgørende indflydelse på dette markeds opbygning. For det andet får man et stærkt indtryk af, at i de enkelte lande er kapitalmarkedet sammensat af en række yderst forskellige delmarkeder, hvor forbindelsen fra det ene til det andet delmarked ofte synes forbløffende ringe.

Hvis således forskelle og opdelinger er mere karakteristisk end homogenitet, vil man sætte så meget større pris på et arbejde af den her omtalte karakter. Thi et forsøg på at gøre teorien mere virkelighedsnær må begynde med en beskrivelse af denne virkelighed.

P. Nørregaard Rasmussen.

Vagn Madsen og Th. Herborg Nielsen,
Institut for Virksomhedsledelse, Aarhus Universitet: *Det ligger i ledelsen.* Weber & Sørensen Reklamebureau I/S, Aarhus 1958. 69 s. ill. (Ikke i handelen).

Virksomhedsledere har det vel ligesom

børn. Hvis de ikke vil høre – altså tage ved lære – må de føle. Men børnene har den fordel, at de som regel har nogen at høre efter. Det har virksomhedsledere sjældnere. „Det ligger i ledelsen“ udfylder derfor et tomrum og gør det på en blændende god måde uden at være blændværk. Af denne bog kan man nemlig tage ved lære, og den bør læses ikke alene af virksomhedsledere, men af alle, der er beskæftiget med administrativt arbejde. Ja, hvorfor skulle ikke så at sige enhver kunne læse den som en morskabsgang? Den er jo inspirerende og fascinerende læsning såvel på grund af sin tekst som ved sine fornøjelige tegninger. Forfatterne beretter indledningsvis om ledelsesproblemerne behandling i Det gamle Testamente, hos grækerne, kirkefædrene og romerne. Man kommer da ved læsningen til at tænke på romeren Horat's ord: *Omne tulit punctum . . . At gavne og fornøje, hav stedse det for øje.* Disse ord må have været inspirationen til bogen, og Horat's ord har atter vist deres berettigelse.

Det ville være urimeligt at fremdrage ét afsnit på bekostning af et andet. På hver side står der sandheder, der er værd at mærke sig. De følgende bemærkninger vedrører da også kun punkter, som tilfældigvis denne anmelder synes særlig godt om, uden at han derigennem vil antyde, at det unævnte er uvæsentligt, endsige mindre godt.

Det er tilfredsstillende at se, hvorledes bogen gør op med den gamle målsætning, der ser gevinstmaximering som det eneste saliggørende, og det er forbløffende, hvorledes begreber som break-evenanalysen – også lanceret som lønsomhedsmetoden – og grænseomkostningsbetragtningen, om man så må sige luskes ind ad bagdøren.

Også de makroøkonomiske problemer kommer til behandling, og her er det særligt omtalen af beskæftigelsen i fremtiden og spørgsmålet om fagforeninger contra industriforbund, der påkalder interesse. Blandt andet hedder det: „Nogen frygt

with theory but with what actually happens“).

Det er ikke alene i Danmark, man finder store mangler i det statistiske materiale vedrørende kapitalmarkedet. Man kan derfor kun med tilfredshed hilse dette forsøg på at få det tilgængelige materiale gennemgået og sorteret. Et vidnesbyrd om materialets mangler har man deri, at det ikke lykkes rapportens forfatter at gennemføre statistiske sammenligninger mellem de forskellige lande. Det er således udelukket at give en mere præcis beskrivelse af de åbenbare forskelle, som findes. I kvalitativ form gives der imidlertid såvel explicit som implicit sammenligninger, således at man alligevel til slut står med et billede af kapitalmarkedet i de 8 lande.

Ud af dette billede skal blot to forhold fremhæves: For det første bliver man slået af de forskelle, der findes mellem forskellige lande. Dette er et vidnesbyrd om, at de institutionelle rammer for kapitalmarkedet vil øve en helt afgørende indflydelse på dette markeds opbygning. For det andet får man et stærkt indtryk af, at i de enkelte lande er kapitalmarkedet sammensat af en række yderst forskellige delmarkeder, hvor forbindelsen fra det ene til det andet delmarked ofte synes forbløffende ringe.

Hvis således forskelle og opdelinger er mere karakteristisk end homogenitet, vil man sætte så meget større pris på et arbejde af den her omtalte karakter. Thi et forsøg på at gøre teorien mere virkelighedsnær må begynde med en beskrivelse af denne virkelighed.

P. Nørregaard Rasmussen.

Vagn Madsen og Th. Herborg Nielsen,
Institut for Virksomhedsledelse, Aarhus Universitet: *Det ligger i ledelsen.* Weber & Sørensen Reklamebureau I/S, Aarhus 1958. 69 s. ill. (Ikke i handelen).

Virksomhedsledere har det vel ligesom

børn. Hvis de ikke vil høre – altså tage ved lære – må de føle. Men børnene har den fordel, at de som regel har nogen at høre efter. Det har virksomhedsledere sjældnere. „Det ligger i ledelsen“ udfylder derfor et tomrum og gør det på en blændende god måde uden at være blændværk. Af denne bog kan man nemlig tage ved lære, og den bør læses ikke alene af virksomhedsledere, men af alle, der er beskæftiget med administrativt arbejde. Ja, hvorfor skulle ikke så at sige enhver kunne læse den som en morskabsgodt? Den er jo inspirerende og fascinerende læsning såvel på grund af sin tekst som ved sine fornøjelige tegninger. Forfatterne beretter indledningsvis om ledelsesproblemerne behandling i Det gamle Testamente, hos grækerne, kirkefædrene og romerne. Man kommer da ved læsningen til at tænke på romeren Horat's ord: Omne tulit punctum . . . At gavne og fornøje, hav stedse det for øje. Disse ord må have været inspirationen til bogen, og Horat's ord har atter vist deres berettigelse.

Det ville være urimeligt at fremdrage ét afsnit på bekostning af et andet. På hver side står der sandheder, der er værd at mærke sig. De følgende bemærkninger vedrører da også kun punkter, som tilfældigvis denne anmelder synes særlig godt om, uden at han derigennem vil antyde, at det unævnte er uvæsentligt, endsige mindre godt.

Det er tilfredsstillende at se, hvorledes bogen gør op med den gamle målsætning, der ser gevinstmaximering som det eneste saliggørende, og det er forbløffende, hvorledes begreber som break-evenanalysen – også lanceret som lønsomhedsmetoden – og grænseomkostningsbetragtningen, om man så må sige luskes ind ad bagdøren.

Også de makroøkonomiske problemer kommer til behandling, og her er det særligt omtalen af beskæftigelsen i fremtiden og spørgsmålet om fagforeninger contra industriforbund, der påkalder interesse. Blandt andet hedder det: „Nogen frygt

for, at der ikke skulle være beskæftigelse til alle, turde være ubegrundet i det lange løb", og postulatet motiveres, så man bliver uforbederlig optimist.

Som en rød tråd gennem bogen lyder der en formaning, man mærker den løftede pegefinger: *Planlæg!* Uden planlægning *såvel på kort som langt sigt* kan en virksomhed ikke ledes effektivt. Ingen kan med nogensomhelst ret sige, at bogen ikke har bud til ham, fordi hans virksomhed er for lille, hvilket da også yderligere understreges af et afsnit, der hedder: "Den mindre virksomhed".

Bemærkelsesværdig er anbefalingen af statistisk kontrol af effektiviteten pr. arbejdstime og pr. indsat mængde af råvarer i stedet for kontrol gennem regnskabet. Skal det opfattes som et opgør med standardomkostningsregnskabet?

Bogen har som undertitel: "En bog om dynamisk virksomhedsledelse", og den rummer selv både dynamik og dynamistof. Den findes ikke i handelen, men må siges at være gangen til biblioteket vel værd.
Werner Bachmann.

R. G. D. Allen, *Mathematical Economics*, MacMillan & Co., Ltd., London 1956. 768 sider. Pris: 63 sh.

Der findes blandt økonomer, som interesserer sig for matematisk økonomi, to alternative pædagogiske opfattelser: Nogle mener, at matematik er matematik og ikke andet end det; derfor må økonomer, der skal arbejde med dette instrument, studere matematik direkte. Andre mener, at når økonomer skal lære matematik, så bør dette ske i umiddelbar tilslutning til økonomien, således at man hele tiden kan se det relevante i at beherske dette instrument, hvortil kommer, at man akkurat lige så godt kan indeksere matematikken ved eksempler hentet fra økonomien og så lære økonomi samtidig.

Allen hylder den sidste opfattelse. Det viste han klart i sin bog fra 1938 (*Mathematics for Economists*), som stadig er et

uovertruffet arbejde i sin art. Og han viser det måske endnu stærkere i det her anmeldte arbejde, hvor økonomien indtager en så dominerende plads, at bogen med rette er kommet til at hedde *Mathematical Economics*, cfr. 1938-bogens titel. (Den danske lærebog – P. Nørregaard Rasmussen og Lauge Stetting, *Matematik for økonomer*, København 1958 – er også skrevet ud fra denne Allen'ske opfattelse, som alt andet ufortalt har den fordel, at det her ved bliver muligt at fastholde de studeres interesse for faget. Notabene: Forudsat de studerende virkelig alvorligt interesserer sig for økonomi).

Allen's 1938-bog har den for en lærebog fortrinlige egenskab, at den ikke alene er en indføring i området, men tillige kan anvendes som en udmærket matematisk håndbog, man kan blive ved at vende tilbage til. Om det samme vil gælde for denne bog, kan man først sige efter længere tids erfaring. Men der synes at være gode muligheder, ikke alene p. g. af en fyldig indholdsfortegnelse og et index, men tillige (og særligt) fordi bogen er skrevet i en form, som tillader dette. Den er i højere grad en samling af en række afsluttende, mindre afhandlinger, end det er en fra begyndelsen til enden sammenhængende fremstilling.

Dette er delvis en følge af, at bogen i betydeligt omfang bygger videre på eller supplerer 1938-bogen, idet den giver en behandling af sådanne dele af matematikken, som i den ældre bog blev uomtalt eller i hvert fald kun fik en ganske kort omtale. Det drejer sig om komplekse tal (kap. 4), differential- og differensligninger (kap. 5 og 6), matricer (kap. 12 og 13) samt spilteori (kap. 15). Disse kapitler giver rent (eller næsten rent) matematiske fremstillinger. De resterende af de 20 kapitler er blandet matematik og økonomi. d.v.s. fremstillinger af dele af matematisk økonomi – og her igen sådanne dele, som (bl. a. p. g. af udviklingen i de sidste 20 år) ikke finder en tilstrækkelig be-